

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 9/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. januára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Miroslavom Šedivcom, Hodžu 14/1, Prievidza, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 10 C 65/2010 z 10. novembra 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 Co 83/2012 zo 6. februára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. apríla 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 10 C

65/2010 z 10. novembra 2011 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 19 Co 83/2012 zo 6. februára 2014 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplynulo, že sťažovateľ ako žalobca žiadal, aby okresný súd rozsudkom zaviazal žalovaného ([REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]) zaplatiť mu náhradu za stratu na zárobku po priznaní invalidného dôchodku za obdobie od decembra 2002 do júla 2003, a to v dôsledku utrpeného pracovného úrazu spolu v sume 1 109,47 €. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu sťažovateľa zamietol a na jeho odvolanie krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Obidva všeobecné sudy pritom pri právnom posúdení uplatneného nároku sťažovateľa vychádzali zo stabilizovanej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), najmä z rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 93/03 a sp. zn. 2 Cdo 152/2004, v zmysle ktorej pri určení náhrady za stratu na zárobku poškodenému zamestnancovi, ktorý poberá čiastočný invalidný dôchodok, je významná okolnosť nedostatku pracovných miest na trhu práce, v dôsledku ktorej poškodený zamestnanec nemá možnosť sa zamestnať prácami zodpovedajúcimi zníženej pracovnej spôsobilosti. Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti v zmysle Zákonníka práce nemôže podľa názoru krajského súdu slúžiť na odškodnenie ujmy spočívajúcej v tom, že sa poškodený zamestnanec nemôže zamestnať v inom zamestnaní, ktoré by zodpovedalo jeho pracovným úrazom zníženej pracovnej schopnosti len pre nedostatok pracovných miest, pretože takáto škoda nie je spôsobená v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom, ale situáciou na trhu práce.

3. Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že všeobecné sudy vo svojich rozhodnutiach *„nereflektovali právne dôsledky vyplývajúce z právoplatného rozsudku okresného súdu sp. zn. 11 C 269/2002 z 15. apríla 2003, ktorým bol sťažovateľovi skutkovo rovnaký nárok avšak za iné žalované obdobie v celom rozsahu prisúdený a celú vec nanovo posudzovali výlučne na základe neskoršej zmenenej judikatúry... Podľa názoru sťažovateľa, ak už bol raz skutkovo rovnaký nárok (hoci za iné žalované obdobie) právoplatne prisúdený, nemožno v inom konaní pri posudzovaní nároku vychádzajúceho zo skutkovo rovnakého stavu posúdiť podmienky rovnakého nároku odlišne ako v predchádzajúcom právoplatnom rozsudku okresného súdu...“*.

4. V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ rozsiahlo polemizuje so závermi rozsudkov všeobecných súdov, a to najmä s poukazom na dôsledky, ktoré podľa jeho názoru vyplývajú z rozsudku okresného súdu sp. zn. 11 C 269/2002 z 15. apríla 2003, ktorým mu bol právoplatne priznaný nárok na náhradu za stratu na zárobku za iné žalované obdobie (apríl až november 2002). Pokiaľ citovaným právoplatným rozsudkom okresného súdu bolo jeho žalobe vyhovené, sťažnosťou napadnutým rozsudkom okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu bola jeho ďalšia žaloba zamietnutá. Sťažovateľ považuje takýto postup a rozhodnutia všeobecných súdov za neústavné a tvrdí, že prekážka *res iudicata* spôsobuje, že ak už o určitej spornej otázke medzi účastníkmi konania súd rozhodol, tak potom o tých istých právach a povinnostiach, hoci sa týkajú iného obdobia, nemôže súd rozhodnúť inak. Celá sťažnostná argumentácia je potom vedená smerom k preukázaniu nemožnosti iného rozhodnutia súdu o nároku, o ktorom už medzi účastníkmi bolo rozhodnuté vo vzťahu k inému žalovanému obdobiu, a to iba na základe zmenenej judikatúry všeobecných súdov.

5. V petite sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že rozsudkom okresného súdu, ako aj krajského súdu bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ďalej žiada, aby ústavný súd zrušil rozsudok okresného súdu aj rozsudok krajského súdu, vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania v sume 138,90 €.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu rozsudkom okresného súdu

8. Ústava nezakotvuje ústavný súd ako jediný a výlučný orgán ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb. V zmysle princípu subsidiarity formulovanom v čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný

súd“) nemal ústavný súd právomoc preskúmať rozsudok okresného súdu, pretože právomoc rozhodnúť o ochrane práv sťažovateľa, ktoré ním mohli byť porušené, mal v rámci riadneho inštančného postupu krajský súd na základe ním podaného odvolania. Sťažnosť bola preto v tejto časti odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu rozsudkom krajského súdu

9. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

10. Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zároveň zaoberal bližšie otázkou, či sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu nie je zjavne neopodstatnená. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je totiž aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej

právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

11. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

12. Podstatná (a jediná) námietka sťažovateľa spočíva v tvrdenom zásahu do jeho základného práva na súdnu ochranu, ktorého sa mal krajský súd dopustiť tým, že pod vplyvom zmenenej judikatúry všeobecných súdov o jeho nároku na náhradu za stratu na zárobku za obdobie december 2002 až júl 2003 rozhodol inak, ako bolo právoplatne rozhodnuté iným rozsudkom okresného súdu za iné obdobie (apríl až november 2002). Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov sa ústavný súd oboznámil s tou časťou odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ktorá bola pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti podstatná. Krajský súd najskôr poukázal na dôvody rozsudku okresného súdu, odôvodnenie odvolania sťažovateľa a vyjadrenie žalovaného, aby následne v rozhodujúcej časti odôvodnenia uviedol:

„Predmetný nárok prvostupňový súd správne posúdil podľa ust. § 201 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení platnom do 31.12.2003, pričom citované zákonné ustanovenie aj správne vyložil, a to v súlade s už ustálenou judikatúrou súdov Slovenskej republiky. Citované zákonné ustanovenie vymedzuje náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity tak, že táto sa poskytne v takej sume, aby spolu s jeho zárobkom po pracovnom úraze alebo po zistení choroby z povolania sa pripočítaním prípadného invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku, poskytovaného z toho istého dôvodu rovnala jeho priemernému zárobku pred vznikom škody. Ide tak o majetkovú ujmu, ktorej výška predstavuje rozdiel medzi priemerným zárobkom dosahovaným postihnutým zamestnancom pred chorobou z povolania a zárobkom po skončení pracovnej neschopnosti s pripočítaním prípadného invalidného alebo čiastočného invalidného dôchodku. Je tak zrejmé, že náhrada za stratu na zárobku vychádza z predpokladu, že v dôsledku poškodenia zdravia chorobou z povolania zamestnanec dosahuje nižší zárobok, než pred vznikom tejto škody v dôsledku pracovného úrazu, resp. choroby z povolania. Keďže poškodenie zdravia môže mať rôznu intenzitu, táto sa prejavuje ohodnotením zdravotného stavu zamestnanca, a to uznaním invalidity alebo čiastočnej invalidity. V prípade, pokiaľ je zamestnanec v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania čiastočne invalidný, je tým daný predpoklad, že môže vykonávať určité práce. Náhrada za stratu na zárobku potom predstavuje rozdiel medzi priemerným zárobkom pred vznikom škody, čiastočným invalidným dôchodkom a zárobkom, ktorý takto čiastočne invalidný zamestnanec dosahuje.

V súvislosti s aplikáciou ust. § 201 ods. 1 Zákonníka práce tak boli v súdnej praxi zastavané stanoviská, podľa ktorých v prípade, pokiaľ čiastočne invalidný dôchodca sa nemôže zamestnať, mala predstavovať náhrada za stratu na zárobku rozdiel medzi zárobkom pred vznikom škody a čiastočným invalidným dôchodkom (tak ako tomu bolo v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/269/2002) a ďalší názor, kedy by táto náhrada mala predstavovať len rozdiel medzi zárobkom pred vznikom škody, čiastočným invalidným dôchodkom a pripočítaním zárobku, ktorý by si mohol čiastočne invalidný dôchodca zarobiť, pokiaľ by tomu nebránila situácia na trhu práce.

Zjednotenie týchto stanovísk vykonal Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí zo dňa 27.07.2004 pod sp. zn. 3Cdo 93/03 a následne aj v ďalších rozhodnutiach (napr. z 31.01.2005, sp. zn. 2Cdo 152/2004). Najvyšší súd Slovenskej republiky zaujal názor, že pri určení náhrady za stratu na zárobku poškodenému zamestnancovi, ktorý poberá čiastočný invalidný dôchodok, je významná okolnosť nedostatku pracovných miest na trhu práce, v dôsledku ktorej poškodený zamestnanec nemá možnosť sa zamestnať prácami zodpovedajúcimi zníženej pracovnej spôsobilosti.

Ak je účelom náhrady za stratu na zárobku poskytnúť poškodenému zamestnancovi primerané odškodnenie za to, že nemôže pre postihnutie chorobou z povolania, resp. pre pracovný úraz dosiahnuť taký zárobok, aký mal pred poškodením zdravia, môže byť nahradená len taká strata na zárobku, ktorá vznikla preto, že pracovná schopnosť zamestnanca bola následkom pracovného úrazu alebo choroby z povolania znížená (obmedzená) alebo zanikla a nie akákoľvek strata na zárobku. V rámci náhrady straty na zárobku nie je možné odškodniť ani zníženie príjmu poškodeného zamestnanca v dôsledku nezamestnanosti...

V preskúmvanej veci z obsahu spisu je možné konštatovať, že v dôsledku pracovného úrazu nestratil navrhovateľ absolútne schopnosť pracovať, došlo len k zníženiu jeho pracovných schopností. Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti v zmysle Zákonníka práce nemôže podľa názoru odvolacieho súdu slúžiť na odškodnenie ujmy spočívajúcej v tom, že sa poškodený zamestnanec nemôže zamestnať v inom zamestnaní, ktoré by zodpovedalo jeho pracovným úrazom zníženej pracovnej schopnosti len pre nedostatok pracovných miest, pretože takáto škoda nie je spôsobená v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom, ale situáciou na trhu práce (Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí z 27.07.2004, sp. zn. 3Cdo 93/03 a sp. zn. 2Cdo 152/2004 z 31.01.2005).

Odvolací súd sa z uvedených dôvodov stotožnil s právnym názorom, ktorý zaujal v napadnutom rozhodnutí súd prvého stupňa, ktorý aj správne vychádzal z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré správne a analogicky v danej veci vyložil.

Pokiaľ navrhovateľ v podanom odvolaní súdu prvého stupňa vytýkal, že otázky rozhodujúce pre posúdenie práv a povinností účastníkov v preskúmvanej veci

posúdil iným spôsobom, resp. s iným výsledkom, než tomu bolo v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/269/2002, a to pri nezmenených skutkových okolnostiach, odvolací súd uvádza, že judikatúra nemôže byť bez vývoja a nie je vylúčené, aby aj pri nezmenenej právnej úprave bola nielen dopĺňovaná o nové interpretačné závery, ale i menená, napríklad v nadväznosti na vývoj sociálnej reality a podobne a v dôsledku takejto zmeny rozhodovacej súdnej praxe smerujúcej k zjednoteniu judikatúry nižších súdov, správne posúdil preskúmanú vec aj súd prvého stupňa.“

13. Ústavný súd sa takto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zaoberal tým, či rozsudok krajského súdu je ústavne udržateľný, t. j. či nevykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti, či je náležité odôvodnený a či výklad práva všeobecným súdom nie je taký, že popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem (m. m. I. ÚS 23/2010). Svojvôľa všeobecného súdu, by totiž za určitých okolností mohla viesť aj k zásahu do označených práv zaručených ústavou a dohovorom, v prípade sťažovateľa však takýto záver zistený nebol.

14. Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu podľa názoru ústavného súdu jasne a zrozumiteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby. Ako je zrejmé z už uvedeného, v odôvodnení napadnutého rozsudku dal krajský súd sťažovateľovi podrobnú, jasnú, zrozumiteľnú a zároveň ústavne akceptovateľnú odpoveď na to, (i) prečo mu nevznikol nárok na náhradu za stratu na zárobku za žalované obdobie (ii) a prečo sa pod vplyvom zmeny judikatúry odchýlil od záverov iného právoplatného rozsudku okresného súdu v obdobnej veci sťažovateľa. Krajský súd sa pritom neobmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu (§ 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), ale primerane reagoval aj na odvolacie námietky sťažovateľa a svoj rozsudok zákonným spôsobom (§ 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) odôvodnil.

15. V okolnostiach prípadu preto ústavný súd považuje postup krajského súdu za ústavne akceptovateľný a primerane argumentačne zdôvodnený. Napadnutý rozsudok

preto nemožno považovať ani za svojvoľný či arbitrárny. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08). V rozsudku krajského súdu teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Pokiaľ teda ide o namietaný zásah do základného práva na súdnu ochranu, ústavný súd uzatvára, že rozsudok krajského súdu je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie rozsudku, nie je arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na otázku, prečo krajský súd rozsudok okresného súdu vo veci samej ako vecne správny potvrdil. Inak povedané, v sťažnosti absentuje ústavno-právny rozmer. V súvislosti s prejavom nespokojnosti s namietaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Nezistil totiž možnosť porušenia označených práv sťažovateľa, ktorej reálnosť by mohol bližšie posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

16. Reagujúc na sťažnostné námietky ústavný súd len stručne dodáva, že ani závery rozsudku krajského súdu, ktorými bol odôvodnený odklon od záverov rozsudku okresného súdu v inej veci sťažovateľa, nemožno považovať za ústavne nekonformné. Rozdielna rozhodovacia činnosť všeobecných súdov v skutkovo a právne obdobných veciach je totiž prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). Pokiaľ všeobecné súdy

zaujímajú vo vzťahu k určitej otázke rôzne právne názory, nemožno v takomto postupe automaticky vidieť porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže zaujatie stanovísk k výkladu zákonov a iných než ústavných predpisov je vo výlučnej kompetencii najvyššieho súdu (III. ÚS 376/09). Judikatúra totiž nemôže byť bez vývoja a nie je vylúčená, aby (a to aj pri nezmenenej právnej úprave) bola nielen doplňovaná o nové interpretačné závery, ale aj menená za splnenia povinnosti pristupovať k zmene judikatúry nielen opatrne a zdržanlivo (t. j. výlučne v nevyhnutných prípadoch opodstatňujúcich prekročenie princípu predvídateľnosti), ale tiež s dôkladným odôvodnením a presvedčivým vysvetlením takéhoto postupu (m. m. IV. ÚS 226/2012).

17. Ústavný súd zároveň poznamenáva, že mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zveruje práve najvyššiemu súdu, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01). Z uvedených dôvodov považuje ústavný súd za podstatné, že krajský súd presvedčivo a dostatočne odôvodnil svoj právny názor, ktorý bol iný ako právny názor okresného súdu v skoršej veci sťažovateľa, a to práve odkazom na stabilizovanú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá, pokiaľ ide o rozsudok sp. zn. 3 Cdo 93/03 z 27. júla 2004, bola publikovaná aj v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (1/2005, s. 23 a nasl.). Publikovanie tohto rozhodnutia je prejavom toho, že nejde o názor jednotlivca, resp. jedného zo senátov najvyššieho súdu, ale ide o výsledok kolektívneho prerokovania a kolektívneho rozhodnutia o vhodnosti jeho uverejnenia príslušného kolégia najvyššieho súdu. Keďže ústavný súd toto publikované rozhodnutie najvyššieho súdu považuje za plne ústavne konformné a zároveň rešpektujúce zmysel a účel príslušného zákonného ustanovenia, nepovažuje za potrebné v tomto náleze sa touto právnou otázkou ďalej bližšie zaoberať (m. m. I. ÚS 393/08).

18. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa (návrh na zrušenie rozsudkov všeobecných súdov, vrátenie vecí na ďalšie konanie, náhrada trov konania), pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2015